

Beslutsunderlag

Utfärdat: 2020-05-20

Handläggare: Katrine Knatterød

Telefon: 031-368 53 06

E-post: katrine.knatterod@higab.se

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB**Förslag till beslut i styrelsen för Higab AB**

1. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB godkänns.
2. Ärendet överlämnas till Göteborgs Stadshus AB, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare hantering.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 gett Stadshus två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva ekonomiska resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Utöver detta har kommunfullmäktige hösten 2019 beslutat att ge Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) i uppdrag att revidera bolagens ägardirektiv enligt mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv.

Kommunfullmäktige har den 14 maj beslutat om nytt ägardirektiv för Higab AB (Higab) enligt ovan nämnda uppdrag. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ska Higab, som moderbolag i klustret för lokaler (lokalkoncernen), på samma sätt utarbeta förslag till revidering av ägardirektiv för bolagets dotterbolag.

Stadshus och Higab uppfattar att fullmäktiges revideringsuppdrag inte innebär att bolagens ägardirektiv i övrigt väsentligen ska förändras. Mot bakgrund av detta har beskrivningen av det kommunala ändamålet för Göteborgs Stads Parkering ABs (Parkeringsbolaget) verksamhet inte ändrats i föreliggande förslag. Huvudsakliga ändringar avser framtagande av ekonomi- och effektivitetsmått och anpassning till stadens nya struktur och mall för ägardirektiv. Utöver detta har vissa mindre redaktionella ändringar gjorts. I samband med revideringen har även en justering gjorts gällande exempel på principiella frågor för fullmäktige. Även fullmäktiges beslut att analysera om Parkeringsbolagets ägardirektiv kan justeras så att det starkare stödjer målet om en fossilfri fordonsflotta har inkluderats.

Higab bedömer att förslaget till ägardirektiv för Parkeringsbolaget har utvecklats i enlighet med uppdrag i kommunfullmäktiges budget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslag till ägardirektiv för Parkeringsbolaget har inte justerats med avseende på det kommunala ändamålet. Ekonomi- och effektivitetsmått har inarbetats i förslaget till ägardirektiv och dessa motsvarar avkastningskrav som redan idag är långsiktigt vägledande för ekonomistyrningen inom Parkeringsbolaget och som är jämförbara med övriga aktörer i branschen. Mot denna bakgrund har Higab inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Förslag till ägardirektiv för Parkeringsbolaget har arbetats fram av Higab i samverkan med Parkeringsbolaget och Stadshus.

Bilagor

1. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB
2. Tabell med förändringar i ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB

Expediering

Göteborgs Stadshus AB

Göteborgs Stads Parkering AB

Ärendet

I september 2019 fick Stadshus i uppdrag av kommunfullmäktige att anpassa ägardirektiv till den nya strukturen (KF 2019-09-12 § 41). I kommunfullmäktiges Budget 2020 fick Stadshus i uppdrag att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning (KF 2019-09-12 § 31) är det moderbolagen som ska utarbeta förslag till ägardirektiv för dotterbolag. Förslaget ska tas fram i samverkan med berört dotterbolag och Stadshus, och ska slutligen fastställas av kommunfullmäktige innan det antas på dotterbolagets bolagsstämma. Föreliggande ärende avser förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB.

I mars 2020 fick kommunstyrelsen i uppdrag av kommunfullmäktige att vid kommande revidering av Göteborgs Stads Parkering ABs ägardirektiv, analysera om ägardirektivet kan justeras så att det starkare stödjer målet om en fossilfri fordonsflotta (KF 2020-03-19 § 8).

Ägardirektivet har tagits fram av Higab i nära samverkan med Stadshus och Parkeringsbolaget. Stadsledningskontoret har hållits orienterad under processen.

Beskrivning av ärendet

Uppdrag i budget 2020

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 gett Stadshus två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva ekonomiska resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Stadshus och Higab uppfattar att fullmäktiges revideringsuppdrag i Budget 2020 inte innebär att bolagens ägardirektiv i övrigt väsentligen ska förändras. För Göteborgs Stads Parkering AB har arbetet dock även beaktat uppdraget om att eventuellt justera direktivet för att starkare stödja Göteborgs Stads mål om Fossilfritt Göteborg 2023.

Stadens struktur för ägardirektiv

Kommunfullmäktige har beslutat om en gemensam och likalydande mall för ägardirektiv.¹ De nya ägardirektiven har gemensamma inledande bestämmelser i kap. 1 och gemensamma generella bestämmelser i kap. 3. Dessa gemensamma bestämmelser får inte ändras utan fullmäktiges godkännande. Kap 2 innehåller bolagsspecifika direktiv.

Kommunfullmäktiges uppdrag utgår från att ägardirektiven följer den nya gemensamma strukturen och mallen.

¹ KF 2019-09-12 § 41, Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB - översyn och ny struktur

Generella utgångspunkter i arbetet

Avkastningskrav

Avkastningsmått syftar till att synliggöra de olika verksamheter som bygger upp respektive bolag och ge möjlighet till styrning och till utvärdering av hur olika verksamheter utvecklas och bedrivs i jämförelse med konkurrenter eller konkurrerande alternativ. Avkastningskraven ska också, där inte speciallagstiftning eller andra omständigheter begränsar, tillförsäkra ägaren förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till finansiell ställning i bolaget, lokalkoncernen, Stadshuskoncernen och Kommunkoncernen.

Bolagets affärslogik och organisation behöver vara vägledande för vilken organisatorisk nivå och på vilket sätt avkastningskrav definieras. För enskilda verksamheter fastställs avkastningskrav med utgångspunkt i de mått som respektive bransch etablerat beroende på verksamhetens karaktär och som fokuserar verksamhetens räntabilitet på investerat kapital, rörelsemarginal eller annat avkastningsmått som bedöms lämpligt till att beskriva verksamhetens prestation ekonomiskt.

Tidshorisont

Ägardirektiven är utformade utifrån ett långsiktigt perspektiv med beaktande av bolagens förutsättningar och karaktär, vilket innebär olika tidshorisont för olika bolag.

Med hänsyn till att avkastningskrav och effektiviseringskrav inarbetas i ägardirektiv samt starkt internt och externt förändringstryck bedömer båda Higab och Stadshus emellertid att revidering av ägardirektiven behöver ske minst vart tredje-fjärde år.

Ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB

Avsnittet inleds med en allmän beskrivning av förhållanden och förutsättningar för ägarstyrning inom lokalkoncernen. Därefter beskrivs och motiveras ändringar gjorda i ägardirektivet för Parkeringsbolaget.

Allmänt om ägarstyrning inom lokalkoncernen

Lokalkoncernen består i skrivande stund av Higab (moderbolag) och de två verksamhetsdrivande dotterbolagen Göteborgs Stads Parkering AB och Älvstranden Utveckling AB. Moderbolagets styrelse bemannas av politiskt förtroendevalda ledamöter, likaså bemannas dotterbolagens styrelser av politiskt förtroendevalda. Det råder ingen personunion mellan styrelserna i moderbolaget och dotterbolagen. Inom klustret finns det bolag som enbart har till syfte att äga fastighet(er) och som varken har anställd personal eller bedriver verksamhet. Som huvudregel bemannas styrelserna i dessa bolag av tjänstepersoner. Fullmäktige utser ledamöter i styrelserna

Fullmäktige har tidigare beslutat om specifika ägardirektiv för såväl moderbolaget som de verksamhetsdrivande dotterbolagen. I rollen som dotterbolag bedriver Parkeringsbolaget en parkeringsverksamhet med syfte att stärka stadsutvecklingen och Göteborgs roll som regioncentrum.

Genom åren har bolagen i lokalkoncernen utvecklat samarbete inom flera områden, bland annat ekonomi, kommunikation, HR, hållbarhet, IT samt inköp och upphandling. Higab genomför årligen ägardialoger med dotterbolagen genom att styrelse möter styrelse.

Fullmäktige har genom riktlinjer för ägarstyrning och bolagens ägardirektiv tydliggjort förväntan på ägarstyrningen inom lokalkoncernen. Respektive bolag har ett "självständigt" ansvar för sin verksamhet utifrån bolagsordning, ägardirektiv och andra av fullmäktige beslutade styrande dokument. Det innebär att Higab i rollen som moderbolag inte kan hållas ansvarig för verksamheten i dotterbolagen och således inte heller styra dotterbolagens affärsbeslut. I rollen som moderbolag ska Higab säkerställa att dotterbolag följer sitt ägardirektiv och fullmäktiges budget. Vidare har Higab ett ansvar att återföra väsentlig information som rör dotterbolagen utifrån en värdering av risk och väsentlighet, till ägaren (ytterst fullmäktige), genom stadens formella uppföljningsstruktur och genom ägardialog med Stadshus. Uppföljningen och dialogen är således viktiga instrument ur ägarstyrningssynpunkt.

Higab, Parkeringsbolaget och Älvstranden är tre bolag med olika uppdrag som styrs av vitt skilda affärslogiker. Det gör att förutsättningar för att skapa betydande synergier inom klustret är begränsade. Större synergier kan snarare många gånger återfinnas i relationen mellan respektive bolag och staden eller andra bolag inom Stadshuskoncernen (till exempel mellan Parkeringsbolaget och Trafikkontoret eller mellan Älvstranden och stadens planerade/tekniska förvaltningar). Samtidigt ska Higab, enligt riktlinjer för ägarstyrning och det specifika ägardirektivet, svara för samordning och samverkan på övergripande nivå inom klustret. Higab kan inom ramen för dotterbolagens ägardirektiv (som fastställs av fullmäktige), besluta om samordning av gemensamma funktioner och standarder inom det egna klustret.

Revidering av ägardirektivet

Higab har i samråd med Parkeringsbolaget och Stadshus reviderat ägardirektivet för Parkeringsbolaget utifrån fullmäktiges uppdrag och inriktningar i Budget 2020. Ägardirektivet har anpassats till den nya mallen och strukturen. Utöver detta har vissa mindre redaktionella ändringar gjorts. I samband med revideringen har även en justering gjorts gällande principiella frågor för fullmäktige. Även uppdraget om att analysera möjligheterna att justera bolagets ägardirektiv för att starka stadens arbete med att nå en fossilfri fordonsflotta 2023, har inarbetats.

- **Ekonomi och effektivitet**

Higab har i samråd med Parkeringsbolaget och Stadshus tagit fram finansiella mått och mätetal som bedöms vara överensstämmande med branschnorm och med Parkeringsbolagets etablerade ekonomistyrningsprinciper. Målen avser styrning av lönsamhet och kapitalstruktur (se bilaga 1, kap 2, §§ 17-22).

Fler potentiella finansiella mått har varit föremål för dialog under arbetets gång. Hänsyn har tagits till Parkeringsbolagets omsättning vilket till ca 65 % kommer från anläggningar på arrenderad mark och från affärer med affärerspartners. Även bolagets dolda fastighetsvärden (dvs bokförda värden jämfört med marknadsvärden) och att bolaget i dagsläget inte är belånat, har varit vägledande.

Syftet med de ekonomiska målen är att:

- o Säkerställa en stabil ekonomisk utveckling för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.
- o Hålla bolagets finansiella risk på en rimlig nivå.
- o På ett strukturerat sätt mäta, följa upp och utvärdera bolagets lönsamhet, effektivitet och risknivå.
- o Avkastningskravet ska också, där inte speciallagstiftning eller andra omständigheter begränsar, tillförsäkra ägaren direktavkastning genom förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till framtida kapitalbehov och finansiell ställning i bolaget, Stadshuskoncernen och Kommunkoncernen.

Förklaring av ekonomiska mått som används i ägardirektivet:

- o Justerad soliditet: Redovisat eget kapital i förhållande till balansomslutningen (med marknadsvärderade tillgångar).

Nyckeltalet avser att mäta den totala mängden egenfinansiering av tillgångarna (enligt marknadsvärde) och är en långsiktig säkerhetsnivå.

Hög soliditet ger en stark finansiell ställning och goda förutsättningar till fortsatta investeringar. En låg soliditet innebär därmed en högre risk då man inte klarar ett sämre resultat lika länge som man hade gjort med en hög soliditet. En alltför hög soliditet kan dock bidra till att omsättningen på kapital sjunker, vilket är ineffektivt för företaget.

- o Rörelsemarginal: Rörelseresultatet efter avskrivningar i förhållande till omsättningen.

Nyckeltalet anger hur stor andel i procent av omsättningens som blir kvar att täcka räntor och skatt samt utrymme för utdelning. Måttet används bland annat för att följa företagets utveckling och för att jämföra företag i samma bransch. Rörelsemarginalen tar inte hänsyn till hur bolaget är finansierat.

Rörelsemarginalen ökar genom ökade intäkter eller minskade kostnader. En ökad rörelsemarginal innebär att det blir en större andel kvar av varje intjänad krona.

Branschnorm:

Parkeringsbolagets affärslogik behöver vara vägledande för val av avkastningskrav respektive mått på kapitalstruktur. Måtten fastställs med utgångspunkt i de mått som respektive bransch etablerat beroende på verksamhetens karaktär.

Parkeringsbolagets verksamhet består av en parkeringsverksamhet med både tillståndsparkering och besöksparkering samt ett aktivt arbete med tjänster för att främja ett hållbart resande och nya resvanor.

Det finns både kommunala och privata aktörer i branschen som ger bolaget underlag för diskussion och jämförelse.

- Frågor av principiell beskaffenhet

Enligt den nya strukturen för ägardirektiv ska listan med exempel på frågor av principiell beskaffenhet ingå i de bolagsspecifika ägardirektiven istället för som tidigare i generella riktlinjer för ägarstyrning. Listan ska kunna anpassas efter bolagets verksamhet och branschförutsättningar.

En klar majoritet av fastighetstransaktioner som sker på marknaden idag sker genom att fastigheten (en fastighet avser mark och/eller byggnad) "paketeras" och säljs som bolag eftersom det är fördelaktigt både för säljaren och köparen utifrån ett skattemässigt perspektiv.

Förslaget till nytt ägardirektiv innebär att förvärv, bildande eller avyttring av bolag ska lyftas till fullmäktige som principiell fråga men med undantag för bolag utan annan verksamhet än att "paketera" fastighet/er. Bolaget har fortfarande skyldighet att lyfta förvärv eller avyttring av fastighet som är av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi (se bilaga 1, kap. 2 § 27 p. d).

- Fossilfri fordonsflotta

Enligt uppdrag till kommunstyrelsen ska möjligheten för att justera i bolagets ägardirektiv så att det stärker Göteborgs Stads arbete med att nå en fossilfri fordonsflotta 2023, analyseras och eventuellt inkluderas i förslag till reviderat ägardirektiv.

Bolaget ser en möjlighet att kunna bidra till målet genom att i samverkan med stadens förvaltningar och bolag vara aktivt i omställningen av dagens parkeringsverksamhet för fossilfria fordon. Bolaget ska i takt med behov, tillgodose möjligheter till el-laddning på bolagets förvaltade parkeringsanläggningar. Det avser både för Göteborgs Stads egen fordonsflotta, men även som ett engagerat bidrag till den elektrifieringsplan (*BRG ansvarig*) som arbetas fram inom Staden samt i dialog med privata aktörer kring behovet av laddning i Göteborg.

Higabs bedömning/ställningstagande

Fullmäktige har gett Stadshus i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument ersätts med generell skrivning i enlighet med fullmäktiges budget samt att ägardirektiven ska revideras i enlighet med mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning är det moderbolag som ska utarbeta förslag till ägardirektiv för dotterbolag. Förslaget ska tas fram i samverkan med berörda dotterbolag och med Stadshus och ska slutligen fastställas av kommunfullmäktige. Moderbolaget ska vidare ta fram avkastningskrav och/eller effektivitetsmått för dotterbolagen som minst motsvarar branschnivå. Även fullmäktiges beslut att analysera om Parkeringsbolagets ägardirektiv kan justeras så att det starkare stödjer målet om en fossilfri fordonsflotta ska bevakas.

Bedömningen är att Higab som moderbolag har omhändertagit uppdragen från fullmäktige som rör revidering av ägardirektivet för dotterbolaget Göteborgs Stads Parkering AB.

Christer Svärd

Vd, Higab AB

Bilaga 1

Ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB

Organisationsnummer: 556119-4878

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och detta ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget. Genom ägardirektivet anger kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete, en aktiv ägarstyrning och uppsikt över bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Bolaget. För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för kommunfullmäktiges samlade styrning av Bolaget.

- § 1 Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess boende, besökare och verksamheter samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Hela staden-nytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.
- § 2 Kommunfullmäktiges samlade styrning av stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunfullmäktiges budget är det överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads bolag som ska genomföras av Bolaget. Implementeringen av kommunfullmäktiges strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.
- § 3 Stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

§ 4 Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. För Göteborgs Stad som ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Kommunens medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

§ 5 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

§ 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorerna samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget.

§ 7 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.

§ 8 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Göteborgs Stads Parkering AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med Bolagets verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till Bolaget.

Det kommunala ändamålet

- § 1 Det kommunala ändamålet med Göteborgs Stads Parkering ABs verksamhet är att samordna och stärka stadsutvecklingen inom parkeringsverksamhet. Verksamheten i bolaget ska bedrivas i enlighet med stadens parkeringspolicy.

Bolagets uppdrag

- § 2 Göteborgs Stads Parkering AB har till föremål för sin verksamhet att förvärva, uppföra, avyttra och förvalta parkeringsanläggningar inom Göteborgs Stad.
- § 3 Bolaget ska medverka till att dagens parkeringar i innerstadens gatumiljö minskas och ersätts av parkeringsanläggningar för boende, handel och service.
- § 4 I områden där staden bedömer att parkeringsanläggningar behöver skapas för att ta hand om dagens boendeparkering på allmän platsmark, längre besöksparkering samt utgöra ett stöd för tillgängligheten till stadens publika anläggningar, ska bolaget aktivt bidra med att skapa och driva parkeringslösningar för både bilar och cyklar som främjar nya resvanor.
- § 5 Bolaget ska bygga parkeringsanläggningar där det är lämpligt att lösa parkeringen för flera fastigheters behov i gemensamma parkeringslösningar, utan att ta över fastighetsägares eller byggherrars ansvar enligt plan- och bygglagen.
- § 6 För att möjliggöra resande med flera färdsätt kan bolaget också medverka för att skapa parkeringslösningar för både bilar och cyklar som främjar nya resvanor och där man kan byta till kollektivtrafik eller cykel
- § 7 Bolagets parkeringsanläggningar ska vara väl lokaliserade, trygga, säkra och av god kvalitet.
- § 8 Bolaget ska medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa en likabehandling av kunden oavsett var på kommunal tomtmark man parkerar.
- § 9 Bolagets fastighetsförvaltning ska hålla god kvalitet genom att vårda och utveckla de anläggningar som bolaget förvaltar.
- § 10 Bolaget ska verka för att miljöhänsyn tas vid uppförande och förvaltning av parkeringsanläggningar som bidrar till att stadsmiljön fungerar tillfredsställande även i ett socialt perspektiv.

- § 11 Bolaget ska medverka i och stödja stadens strategiska utvecklings- och planarbete med kunnsande och erfarenhet i parkeringsfrågor.
- § 12 Bolaget ska samverka med och stödja stadens förvaltningar och bolag för att skapa ett enhetligt parkeringserbjudande med enhetliga regler, avvägda taxestrukturer och enhetlig övervakning.
- § 13 Bolaget ska utveckla en nära samverkan med trafikkontoret genom att dels ha ett enhetligt ansikte mot parkerarna och dels kunna ha gemensamma resurser såsom exempelvis styrning av gemensamma avtal övervakning, betalsystem med mera. Syftet är att parkeringskunden ska mötas av likabehandling vid parkering på allmän platsmark eller kvartersmark.
- § 14 Bolagets verksamhet kan innebära behov av samverkan med andra aktörer som agerar inom området resvanor och resande.
- § 15 Bolaget ska i samverkan med stadens förvaltningar och bolag aktivt bidra i omställningen för fossilfria fordon. I takt med att antalet elektrifierade fordon ökar ska bolaget anpassa anläggningar och parkeringserbjudande för att tillgodose behov av el-laddning.
- § 16 Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer och de regelverk i övrigt som styr bolagets verksamhet och som mer i detalj regleras i bolagsordningen.

Ekonomi och effektivitet

- § 17 Göteborgs Stads Parkering AB ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande. Bolaget ska fastställa lämpliga finansiella nyckeltal för bolaget totalt och de olika verksamhetsdelarna så att verksamhetens utveckling kan följas och värderas.
- § 18 Bolaget ska investera i parkeringsrelaterade projekt som planeras i samverkan med staden. Vid behov sker finansiell samordning såväl inom lokalkoncernen som inom Stadshus AB koncernen.
- § 19 Ägaren har som finansiellt krav på bolaget att verksamhetens delar har en kapitalstruktur och ger en avkastning som står i paritet med andra jämförbara verksamheter. Måltalen ska kontinuerlig mätas mot relevanta externa aktörers utfall.

- § 20 För Göteborgs Stads Parkering AB innebär ovanstående att den ekonomiska styrningen inriktas mot en justerad soliditet lika med eller överstigande 50 procent och en rörelsemarginal större än 20 procent.
- § 21 Det åligger bolaget att löpande, i enlighet med av Stadshus anvisad process, bidra med analys om hur förutsättningar och förhållanden skiljer sig åt mellan branschnorm och de egna verksamhetsdelarna och vilka konsekvenser för verksamheterna som förändring i lönsamhet och kapitalstruktur innebär.
- § 22 Göteborgs Stads Parkering AB ska även, i nära samverkan med Stadens bolag och förvaltningar, sträva efter intern effektivitet, där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.

Bolaget som en del av Stadens organisation

- § 23 Göteborgs Stads Parkering AB är dotterbolag till Higab AB i klustret Lokaler.
- § 24 Bolaget ska aktivt medverka i den samverkan och samordning som moderbolaget tar initiativ till.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

- § 25 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Bolagets styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska moderbolaget tillfrågas.
- § 26 Bolaget ansvarar för att ge moderbolaget möjlighet att yttra sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 27 Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):
- a. Ändring av aktiekapitalet
 - b. Beslut om kapitaltillskott till bolag, som inte i särskild ordning delegerats till kommunstyrelsen eller Stadshus AB
 - c. Fusion eller likvidering av bolag
 - d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag, med undantag av sådana bolag som enbart har till syfte att paketera fastigheter inför ett förvärv eller en avyttring
 - e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om

kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt

- f. Bildandet av stiftelse
- g. Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi, oavsett om säljare/köpare är annat bolag i staden eller inte
- h. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- i. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för Göteborgs Stads helägda bolag. Vad som gäller de delägda bolagen beslutas i samråd med övriga delägare.

- § 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige.
- § 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- § 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska Bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- § 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelsen. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

- § 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till stadsrevisionen.
- § 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela stadenperspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.
- § 7 Allmänhetens intresse av insyn i stadens bolag tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.
- § 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.
- § 9 Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsens beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.
- § 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingska minst omfatta:
- a. om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
 - b. om styrelsens arbetsformer fungerar
 - c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.
- Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen samt rapportera vidare till kommunstyrelsen.
- § 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.

- § 12 Tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Personuppgifter

- § 13 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i Bolagets verksamhet

Arbetsgivarfrågor

- § 14 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Bolaget ska samråda med Stadshus AB inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetsstagarrepresentation i styrelsen

- § 15 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetsstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.
- § 16 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetsstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

- § 17 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämman

Bilaga 2

Tabell med förändringar i ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering AB

Organisationsnummer: 556119-4878

Text i nuvarande ägardirektiv 2018	Förslag till ändring 2020 (kap 2)	Kommentar
Ägardirektivets roll Ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkerings AB utgör tillsammans med bolagsordningen, riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag, ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB, ägardirektiv för Higab AB, kommunfullmäktiges budget, övriga av kommunfullmäktige beslutade styrande dokument och riktlinjer samt anvisningar från kommunstyrelsen och Stadshus AB grunden för stadens ägarstyrning av Göteborgs Stads Parkerings AB.	Ingår ej i kap 2 enligt nya strukturen för ägardirektiv.	Omhändertas av kap 1 och 3.
Kommunfullmäktiges mål Kommunfullmäktiges budget är det övergripande styrdokumentet för Göteborgs Stads bolag och anger prioriterade mål som ska brytas ned och omsättas i praktisk handling av bolagen. Bolagen inom Stadshuskoncernen ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta de tre perspektiven miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet sätta sin prägel på verksamheten.	Ingår ej i kap 2 enligt nya strukturen för ägardirektiv.	Omhändertas av Gbg:s Stads riktlinjer för ägarstyrning.
Parkeringsbolagets styrelse ska årligen fastställa ett mål- och inriktningsdokument, utifrån bolagets roll, långsiktiga strategier samt kommunfullmäktiges budget, som anger hur målen ska uppnås för att nå måluppfyllelse. Baserat på mål- och inriktningsdokumentet ska bolagsledningen utarbeta en verksamhetsplan med konkreta och kvantifierbara mål samt med beskrivning över hur målen ska nås.	Utgår.	Enligt beslut i KF:s budget 2020.

Text i nuvarande ägardirektiv 2018	Förslag till ändring 2020 (kap 2)	Kommentar
<p>Det kommunala ändamålet Kommunen vill genom sitt ägande ha en tydlig och aktiv roll på parkeringsmarknaden för att främja Göteborgs utveckling. Göteborgs Stads Parkerings AB ska genom ett aktivt agerande inom parkeringsverksamheten vara en aktör i syfte att stärka stadsutvecklingen och Göteborgs roll som regioncentrum. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med stadens parkeringspolicy och på ett sätt som främjar långsiktig hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt.</p>	<p>Det kommunala ändamålet, § 1 <u>Ny text från bolagsordningen:</u> Det kommunala ändamålet med Göteborgs Stads Parkering AB är att samordna och stärka stadsutvecklingen inom parkeringsverksamhet. Verksamheten i bolaget ska bedrivas i enlighet med stadens parkeringspolicy. <u>Utgår:</u> och på ett sätt som främjar långsiktig hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt.</p>	<p>Omhändertas av kap 1, § 3</p>
	<p>Bolagets uppdrag, § 2 <u>Ny text från bolagsordningen:</u> Göteborgs Stads Parkering AB har till föremål för sin verksamhet att förvärva, uppföra, avyttra och förvalta parkeringsanläggningar inom Göteborgs Stad.</p>	
<p>Hållbar utveckling Bolaget ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta ett helhetstänkande som beaktar såväl ekologiska som sociala aspekter vara vägledande vid fullgörandet av sitt uppdrag.</p>	<p>Ingår ej i kap 2 enligt nya strukturen för ägardirektiv.</p>	<p>Omhändertas av kap 1, § 3.</p>
<p>Bolaget ska verka för att stor miljöhänsyn tas vid uppförande och förvaltning av parkeringsanläggningar som bidrar till att stadsmiljön fungerar tillfredsställande även i ett socialt perspektiv.</p>	<p>Bolagets uppdrag, § 10 <u>Utgår:</u> ...verka för att stor miljöhänsyn tas...</p>	
<p>Rollen som dotterbolag Bolaget ska minst en gång per år medverka i ägardialog med Higab AB. Ägardialogen ska ha sin utgångspunkt i möten där styrelse möter styrelse i syfte att stärka och tydliggöra den politiska styrningen av bolagen inom koncernen. I Higabs uppdrag att företräda ägaren ligger också att vid behov tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja dotterbolagen i genomförandet. Med utgångspunkt i</p>	<p>Utgår.</p>	<p>Omhändertas av Gbg:s Stads riktlinjer för ägarstyrning.</p>

Text i nuvarande ägardirektiv 2018	Förslag till ändring 2020 (kap 2)	Kommentar
genomförda ägardialoger med bolaget åligger det Higab AB att återföra väsentlig och strategisk information till Stadshus AB.		
Higab AB - moderbolag i koncernen - har i sitt ägardirektiv ett särskilt uppdrag att identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen samt ta initiativ till förändringar av dotterbolagens uppdrag och organisation. Bolaget ska i det arbetet aktivt delta och hitta former för att finna samordning av gemensamma funktioner och standarder inom koncernen. I arbetet med att finna samordning av gemensamma funktioner ska hänsyn tas vid bedömning av områden som kan vara verksamhetskritiska för det enskilda bolaget.	<p>Bolaget som en del av Stadens organisation, §§ 23-24</p> <p><u>Ny text enligt mall:</u> Göteborgs Stads Parkering AB är dotterbolag till Higab AB i klustret Lokaler.</p> <p>Bolaget ska aktivt medverka i den samverkan och samordning som moderbolaget tar initiativ till.</p>	
Bolaget ska fastställa lämpliga finansiella nyckeltal i syfte att kunna bedöma bolagets finansiella situation.	<p>Ekonomi och effektivitet, § 17 del av</p> <p><u>Ny text enligt mall:</u> Bolaget ska fastställa lämpliga finansiella nyckeltal för bolaget totalt och de olika verksamhetsdelarna så att verksamhetens utveckling kan följas och värderas.</p>	
<p>Övrigt</p> <p>Före beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av stor vikt, ska bolagets styrelse genom moderbolagets styrelse inhämta kommunfullmäktiges yttrande.</p>	<p>Frågor om principiell beskaffenhet, § 25</p> <p><u>Ny text enligt mall:</u> Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Bolagets styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska moderbolaget tillfrågas.</p>	
Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämma i Göteborgs Stads Parkerings AB.	Ingår ej i kap 2 enligt nya strukturen för ägardirektiv.	Omhändertars av kap 3, § 17.

Text i nuvarande ägardirektiv 2018	Förslag till ändring 2020 (kap 2)	Kommentar
<p>Enligt mall för ägardirektiv Skrivning i KF:s riktlinjer och direktiv för Gbg:s Stads bolag avseende</p> <p>Frågor av principiell beskaffenhet: 19d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde.</p>	<p>Frågor av principiell beskaffenhet, § 27d <u>Ny text:</u> Förvärv, bildande eller avyttring av bolag, med undantag av sådana bolag som enbart har till syfte att paketera fastigheter inför ett förvärv eller en avyttring.</p>	<p>Samma skrivelse som för Framtiden-koncernen, Higab och Älvstranden.</p>
<p>Gemensam skrivning i linje med KF:s riktlinjer och direktiv för Gbg:s Stads bolag</p> <p>Ekonomi och effektivitet</p>	<p>Ekonomi och effektivitet, §§ 19-22 <u>Ny text:</u> § 19 Ägaren har som finansiellt krav på bolaget att varsamhetens delar har en kapitalstruktur och ger en avkastning som står i paritet med andra jämförbara verksamheter. Måltalen ska kontinuerlig mätas mot relevanta externa aktörers utfall.</p> <p>§ 20 För Göteborgs Stads Parkering AB innebär ovanstående att den ekonomiska styrningen inriktas mot en justerad soliditet lika med eller överstigande 50 procent och en rörelsemarginal större än 20 procent.</p> <p>§ 21 Det åligger bolaget att löpande, i enlighet med av Stadshus anvisad process, bidra med analys om hur förutsättningar och förhållanden skiljer sig åt mellan branschnorm och de egna verksamhetsdelarna och vilka konsekvenser för verksamheterna som förändring i lönsamhet och kapitalstruktur innebär.</p> <p>§ 22 Göteborgs Stads Parkering AB ska även, i nära samverkan med Stadens bolag och förvaltningar, sträva efter intern effektivitet, där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.</p>	

Text i nuvarande ägardirektiv 2018	Förslag till ändring 2020 (kap 2)	Kommentar
<p>Beslut i KF 19 mars 2020</p> <p>Kommunstyrelsen får i uppdrag att vid kommande revidering av Göteborgs Stads Leasings AB:s ägardirektiv, Göteborgs Stads Parkering AB:s ägardirektiv och trafiknämndens reglemente analysera om dessa kan justeras så att de starkare stödjer målet om en fossilfri fordonsflotta.</p>	<p>Bolagets uppdrag, § 15</p> <p><u>Ny text:</u></p> <p>Bolaget ska i samverkan med stadens förvaltningar och bolag aktivt bidra i omställningen för fossilfria fordon. I takt med att antalet elektrifierade fordon ökar ska bolaget anpassa anläggningar och parkeringserbjudande för att tillgodose behov av el-laddning.</p>	